Lieta Nr.C29346820
Nr.C-1111/21
ECLI:LV:RLPT:2021:0218.C29346820.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021.gada 18.februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa,
tiesnese L.Mikulāne
rakstveida procesā izskatīja civillietu Bigbank AS prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2020.gada 10.jūlijā Bigbank AS cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu, kas 2021.gada 15.februārī tika precizēta, lūdzot tiesu, pamatojoties uz Civillikuma 1278., 1280., 1286., 1319., 1587., 1753., 1754., 1756., 1759., 1765., 1934., 1943. un 1945.pantu, piedzīt no atbildētāja parādu 27 967,44 EUR, ko veido neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 21 275,88 EUR, aizdevuma lietošanas procenti par laiku no 2017.gada 21.augusta līdz 2019.gada 27.novembrim 6371,73 EUR, piekļūgtie nokavējuma procenti 285,42 EUR, komisijas maksa par vienošanos noslēgšanu 19,61 EUR un komisijas maksa par paziņojuma nosūtīšanu 14,80 EUR, kā arī samaksātos tiesāšanās izdevumus, norādot spriedumā prasītājas tiesības saņemt 6% gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasība ir pamatota ar šādiem apstākļiem.

[1.1] 2014.gada 26.novembrī pušu starpā ticis noslēgts aizdevuma līgums Nr.1400091/14ma, kas 2014.gada 1.decembrī ticis grozīts un pamatojoties uz kuru atbildētājs saņēmis aizdevumu 22 330 EUR apmērā, kā arī ķīlas līgums Nr.K1400091/14ma no minētā aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildes nodrošināšanai.

[1.2] Savukārt 2015.gada 23.oktobrī, 2016.gada 19.februārī, 2016.gada 27.jūlijā u n 2018.gada 15.februārī pušu starpā tikušas noslēgtas vienošanās par parāda dzēšanu, saskaņā ar kurām atbildētājs apņēmies tajās paredzētajā kārtībā un termiņā izpildīt no 2014.gada 26.novembra aizdevuma līguma izrietošās parādsaistības.

Iepriekš minēto vienošanās izpildei atbildētājs bija veicis prasītājai maksājumus par kopējo summu 4699,32 EUR.

[1.3] Ņemot vērā to, ka atbildētāja pieļautais maksājumu termiņu nokavējums pārsniedzis 60 dienas, 2019.gada 27.novembrī prasītāja, pamatojoties uz aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 5.1.1.apakšpunktu, vienpusēji atkāpusies no aizdevuma līguma, pieprasot saistību izpildi pirms termiņa septiņu dienu laikā no attiecīga paziņojuma saņemšanas.

[2] 2020.gada 19.augustā tiesā tika saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums par celto prasību, no kura izriet, ka atbildētājs apstiprina aizdevuma saņemšanu no prasītājas, kā arī to, ka finansiālu grūtību, papildu saistību uzņemšanās, nepārvaramas varas (Covid-19), veselības stāvokļa pasliktināšanās un ilgstošas darbnespējas dēļ viņš nebija veicis maksājumus piekļūgtajā kārtībā un termiņā.

[3] Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.panta pirmo daļu civillietu tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu un tiesa nav atzinusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Par civillietas iztiesāšanu rakstveidā tiesa laikus informē lietas dalībniekus, nosakot termiņu papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai.

Par lietas izskatīšanu rakstveida procesā pusēm tika paziņots 2020.gada 16.septembrī Civilprocesa likuma 56.panta 6.[1] daļā noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

[4] Tiesa, izvērtējusi prasības pieteikumu un tā precizējumus, atbildētāja rakstveida paskaidrojumu, kā arī pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka prasība samazinātajā apmērā ir pamatota un apmierināma.

[4.1] Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Savukārt Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētāja norādītie saistību neizpildes iemesli, proti, finansiāla rakstura grūtības, papildu parādsaistību uzņemšanās, pandēmija, veselības stāvokļa pasliktināšanās un ilgstoša darbnespēja (lietas 50.-53.lapa) ir apstākļi, kas iestājušies pēc aizdevuma līguma un vienošanās noslēgšanas pušu starpā un kuri liecina par saistību izpildīšanas grūtībām, taču tie nevar būt par pamatu līgumsaistību neizpildei vai atbildētāja atsvabināšanai no aizdevuma līguma izpildes.

Turklāt tiesa atzīst, ka atbildētāja atsaukšanās uz nepārvaramas varas apstākļiem konkrētajā gadījumā nav pamatota, jo Covid-19 infekcijas izraisītā pandēmija ir notikums, kas neapšaubāmi varētu ietekmēt atbildētāja spēju izpildīt līgumsaistības, taču tas nepadara līguma izpildi absolūti neiespējamu.

Civillikuma 1828.pants paredz, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1832.pantu izpildījumam vajadzīgs, lai saistības priekšmets būtu izpildīts pilnīgi. Tādēļ kreditoru nevar piespiest saņemt ne daļas izpildījumu, ne kādu citu priekšmetu tā vietā, kuru viņam ir tiesība prasīt.

[4.1.1] No lietas materiālos esošās 2014.gada 26.novembra aizdevuma līguma Nr.1400091/14ma (ar 2014.gada 1.decembra grozījumiem) kopijas (lietas 13.-16., 20.-22.lapa) redzams, ka Bigbank AS Latvijas filiāle Bigbank AS vārdā piešķīrusi /pers. A/ aizdevumu 22 330 EUR apmērā ar kredīta atmaksas gala termiņu 2029.gada 20.decembrī, veicot kredīta un procentu maksājumus atbilstoši līgumam pievienotajam maksājumu grafikam, ar komisijas maksu par līguma noformēšanu 446,60 EUR apmērā, kas ieturama no izsniedzamās aizdevuma summas. Papildus atbildētājs saskaņā ar aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 6.7.punktu apņēmies atlīdzināt prasītājai ar brīdinājumu nosūtīšanu saistītos izdevumus atbilstoši spēkā esošajam

cenrādim.

No lietas materiālos esošā maksājuma uzdevuma Nr.155240 (lietas 23.lapa) izriet, ka 2014.gada 1.decembrī atbildētājam tika pārskaitīts piešķirtais aizdevums 21 883,40 EUR apmērā.

[4.1.2] No lietas materiālos esošajām 2015.gada 23.oktobra, 2016.gada 19.februāra, 2016.gada 27.jūlija un 2018.gada 15.februāra vienošanos par parāda dzēšanu kopijām (lietas 24.-27.lapa) redzams, ka puses četras reizes vienojās par kārtību un termiņiem, kuros atbildētājs segs izveidojušos no 2014.gada 26.novembra aizdevuma līguma izrietošo parādu.

Saskaņā ar minēto vienošanos 5.3.punktu atbildētājs apņēmies samaksāt prasītājai komisijas maksu par katras vienošanās noslēgšanu par kopējo summu 112,04 EUR.

[4.1.3] No lietas materiālos esošās 2019.gada 27.novembra paziņojuma kopijas (lietas 28.lapa) redzams, ka Bigbank AS Latvijas filiāle, pamatojoties uz 2014.gada 26.novembra aizdevuma līguma Nr.1400091/14ma (ar 2014.gada 1.decembra grozījumiem) Vispārējo noteikumu 5.1.1.apakšpunktu, ar 2019.gada 27.novembri vienpusēji atkāpusies no minētā līguma un pieprasījusi atbildētājam septiņu dienu laikā no brīdinājuma saņemšanas dienas izpildīt no līguma izrietošās saistības, tostarp samaksāt ar minētā paziņojuma nosūtīšanu saistītos izdevumus 14,80 EUR.

Minētais brīdinājums atbildētājam tika nosūtīts ierakstītā sūtījumā 2019.gada 27.novembrī, ko apliecina lietas materiālos esošā pasta iestādē nodoto reģistrēto sūtījumu saraksta kopija (lietas 29.lapa).

[4.1.4] No prasības pieteikuma un tā precizējumiem, kā arī lietas materiālos esošā precizētā parāda aprēķina (lietas 63.-66.lapa) izriet, ka atbildētājs nav samaksājis prasītājai atlikušo aizdevuma daļu 21 275,88 EUR, komisijas maksu par vienošanos noslēgšanu 19,61 EUR un ar brīdinājuma nosūtīšanu saistītos izdevumus 14,80 EUR. Savukārt atbildētājs minētās summas nav apstrīdējis.

[4.2] Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1946.panta pirmā daļa noteic, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Saskaņā ar aizdevuma līguma pamatnoteikumiem atbildētājs apņēmies maksāt procentus par aizdevuma lietošanu – 17% no aizdevuma summas atlikuma gadā, bet saskaņā ar aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 6.1. un 6.3.punktu no līguma izrietošo maksājumu kavējuma gadījumā atbildētājs apņēmies maksāt aizdevējam nokavējuma procentus – 1% no nokavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu.

Kā izriet no prasības pieteikuma, tā precizējumiem un iepriekš minētā precizētā parāda aprēķina, atbildētājs nav samaksājis pielīgtos aizdevuma lietošanas procentus par laiku no 2017.gada 21.augusta līdz 2019.gada 27.novembrim 6371,73 EUR, kā arī pielīgtos nokavējuma procentus par laiku no 2017.gada 20.jūlija līdz 2019.gada 27.novembrim 285,42 EUR. Savukārt atbildētājs minētās summas nav apstrīdējis.

Turklāt, kā izriet no lietas materiālos esošā saņemto maksājumu saraksta (lietas 67.-69.lapa), prasītāja ir ņēmusi vērā visus atbildētāja pēc prasības celšanas veiktos maksājumus (kopējā summa 1100 EUR), novirzot tos pielīgto aizdevuma lietošanas procentu dzēšanai atbilstoši Civillikuma 1843.panta prasībām.

[4.3] Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī to, ka atbildētājs nav cēlis pamatotus iebildumus pret prasību, tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. A/ par labu prasītājai Bigbank AS piedzenama saskaņā ar 2014.gada 26.novembra aizdevuma līgumu Nr.1400091/14ma nesamaksātā aizdevuma summa 21 275,88 EUR, nesamaksātā komisijas maksa par vienošanos noslēgšanu 19,61 EUR, ar brīdinājuma nosūtīšanu saistītie izdevumi 14,80 EUR, pielīgtie aizdevuma lietošanas procenti par laiku no 2017.gada 21.augusta līdz 2019.gada 27.novembrim 6371,73 EUR un pielīgtie nokavējuma procenti par laiku no 2017.gada 20.jūlija līdz 2019.gada 27.novembrim 285,42 EUR, kopā piedzenot 27 967,44 EUR.

[5] Ņemot vērā to, ka pēc prasības celšanas prasītājas prasījums tika daļēji apmierināts, tādējādi samazinot piedzenamās summas apmēru, bet prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja samaksātos tiesas izdevumus, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo un otro daļu no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva 1209,77 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu 5,37 EUR, kopā piedzenot 1215,14 EUR.

[6] Tiesa nosaka prasītājai tiesības saņemt likumiskos procentus no piespriestā nesamaksātā pamatparāda par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1765.panta pirmo daļu.

[7] Vienlaikus tiesa izskaidro atbildētājam, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 206.panta pirmo daļu tiesa, kas taisījusi spriedumu lietā, ir tiesīga pēc lietas dalībnieka pieteikuma, ievērojot pušu mantisko stāvokli, bērnu tiesības vai citus apstākļus, pieņemt lēmumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos [..]. Tāpat tiesas spriedums nav šķērslis pusēm savstarpēji vienoties par parāda samaksas kārtību. Turklāt finansiālās grūtībās nonākuša parādnieka saistību izpildes veicināšanai un, ja iespējams, maksātspējas atjaunošanai ir izveidots fiziskās personas maksātnespējas procesa institūts.

Savukārt saistībā ar atbildētāja rakstveida paskaidrojumā izteikto lūgumu neatņemt viņam dzīvokli tiesa izskaidro, ka ar piedziņas vēršanu uz parādniekam piederošo nekustamo īpašumu nodarbojas zvērināts tiesu izpildītājs, pamatojoties uz tiesas izsniegto izpildu rakstu, pēc piedzinēja lūguma, līdz ar to minētais jautājums sākotnēji būtu risināms ar prasītāju.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo un otro daļu, 97., 193., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību samazinātajā apmērā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Bigbank AS, reģistrācijas Nr.10183757, kuras vārdā rīkojas Bigbank AS Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40103200513, „Swedbank" AS atvērtais norēķinu konts Nr.LV08HABA0551023395885, saskaņā ar 2014.gada 26.novembra aizdevuma līgumu Nr.1400091/14ma (ar 2014.gada 1.decembra grozījumiem) nesamaksāto aizdevuma summu 21 275,88 EUR, nesamaksāto komisijas maksu par vienošanos noslēgšanu 19,61 EUR, ar brīdinājuma nosūtīšanu saistītos izdevumus 14,80 EUR, pielīgtos aizdevuma lietošanas procentus par laiku no 2017.gada 21.augusta līdz 2019.gada 27.novembrim 6371,73 EUR, pielīgtos nokavējuma procentus par laiku no 2017.gada 20.jūlija līdz 2019.gada 27.novembrim 285,42 EUR un tiesas izdevumus 1215,14 EUR, kopā piedzenot 29 182,58 EUR (divdesmit deviņi tūkstoši simtu astoņdesmit divi *euro* un 58 centi).

Noteikt Bigbank AS, reģistrācijas Nr.10183757, kuras vārdā rīkojas Bigbank AS Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40103200513, tiesības saņemt 6% (sešus procentus) gadā no piespriestā nesamaksātā pamatparāda (21 275,88 EUR) par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, 2021.gada 18.februāra, Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese . L.Mikulāne